

querer, y no querer, con lo qual seremos fieles siervos de su Divina Magestad. Y por lo mismo S. Augustin, hablando con Dios, dice: *Aquel es muy buen fierno tuyo, que no atiende à mas de oír de ti lo que quiere, sino antes mira à querer lo que de ti oyere.* De David se dice, que fue conforme à el corazon de Dios, porque hacia todas sus voluntades. El bien que hay en esto nadie lo declarò mejor que el mismo Hijo de Dios, el qual dixo questa notable, y apreciable sentencia: *Qu alquiera que hiciere la voluntad de mi Padre, que está en los Cielos, ese es mi hermano, y mi hermana, y mi madre.*

A estas señales añaden algunos otra, con que son once, y es haver hecho algun acto heroyco de virtud, nacido de caridad, y zelo santo, lo qual obliga mucho à nuestro Dios, y Señor. Y así à Abraham por un acto de estos, le dixo el Señor: *Jurado he por mi mismo, porque hiciste tal cosa, y no perdonaste à tu unigenito por mi, te bendeciré à ti, y multiplicaré tus descendencias, como las Estrellas del Cielo.* Otro acto heroyco de Phinees, con que purgò la maldad de Israel, le fue imputado à justicia de generacion en generacion para siempre. Grande acto, y muy heroyco es el que hicieron los Apostoles, dexando todo por seguir à Christo. Y así les dixo el mismo Señor: *Vosotros, que dexasteis todas las cosas, y me seguisteis, recibireis ciendoblado, y poseereis la vida eterna.*

La ultima señal con la qual se cumplen doce, señalan casi todos los Santos, y Doctores, y es la devoción amorosa, y verdadera con MARIA Santissima. Su devoto San Auselmo dice: *A quien fuere concedido pensar muchas veces de la Virgen con dulce cuidado, echo de ver que tiene indicio de alcanzar su salvacion.* Su amartelado, y amante San Bernardo, habla de esta forma con la Madre de Dios: *Acordaos, ó piadosissima Virgen, que no se ha oido en todos los siglos, que quien se acogió à vuestro amparo, implorando vuestros auxilios, pidiendo vuestros safragios, y patrocinio, que haya sido desechado.* Puede verdaderamente Nuestra Señora el tomar para si aquello que dice la Sabiduría: *Bienaventurado es el hombre, que vela à mis puertas cada dia, y guarda los umbrales de mi casa. El que me hallare à mi, hallará la vida, y sacará su salvacion del Señor.*

Estas son las señales de una dicha tan grande como es morir en Gracia. Examine cada uno si las tiene, y en qué grado las tiene. Mirelas, y considerelas bien. Si no se halla que vaya al camino de predestinado, pongase en él, y con buenas cbras haga cierta su Gracia, y elección, y con actos continuos destas virtudes

Genes.
22.

Nu. 21

Mat 19.

Cap. 4.
Excel. V.

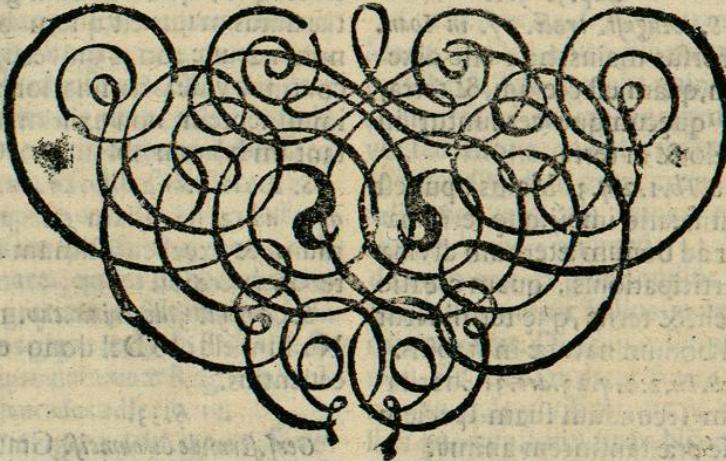
tudes assegure su salvacion. Estas son las señales de la vida, y de la salud, no que dependan de otro, sino del mismo, que las ha de obrar.

Bendito sea Dios nuestro Señor, que no nos puso la salvacion en cosas imposibles: no en cosas que dependan de voluntad ajena, sino de la nuestra. Conserve la Gracia quien la tiene, pues no tiene que pedir à otro nada para tenerla.

Si no tiene las señales de salud, hagáselas, y procure las virtudes dichas, para que así, muriendo en Gracia, goce el Reino de la Gloria, para que fuese criado, por eternidad de eternidades.

Amen. Amen. Amen.

LAUS DEO

INDICE

DE AVTORIDADES LATINAS CITADAS en este Libro , dispuesto por via de Capitulos , y §§. y no de folios , para que se ajuste , y sirva à todas impressiones.

Del Lib. I. Cap. I. §. 1.

Sanct. Chrysost. hom. L. in epist. ad Ephes. Profecto quisquis, & laudibus tollit, & miratur tantum gratiae in se à Deo derivari, is in posterum attentior fuerit suę salutis commodis, & ad studia virtutum multo propensior.

Cap. 3. §. 1.

S. August. tract. 27. in Ioan. Proclus maius hoc esse dixerim, quām est cœlum, & terra, & quēcumque cernuntur in cœlo, & in terra.

S. Th. I. 2. q. 3. Maius opus est iustificatio impij, quę terminatur ad bonum æternum divinæ participationis, quam creatio cœli, & terræ, quę terminatur ad bonum naturæ mutabilis.

S. Th. 2. 2. q. 23. art. 3. Charitatem secundum suam speciem esse præstantiorem anima.

S. Chrysost. in cap. I. Epist. I. ad Corinth. Nihil est quod anima possit æquiparari, nec universus quidem mundus.

S. August. Ierm. 15. de verbis Apost. Melius est iustum esse, quam hominem esse.

§. 2.

S. Th. 12. q. 113. art. 9. Ponum

gratiæ unius maius est, quam bonum naturæ totius universi.

S. Aug. I. 2. ad Bonifa. c. 6. Dei gratia non solum omnia sydera, & omnes cœlos, verum etiam omnes Angelos superreditur.

Caietan. ad I. 2. q. 3. art. 9. Tene ante oculos tuos semper die; noctuque, quod bonum gratiae unius maius est, quam bonum naturæ totius universi, ut continuè videoas damnationem imminentem, non existimant tantum bonum oblatum.

S. Bonav. n. i. 2. disp. 27. art. 1. q. 2. at 2. Gratiam esse primum, & excellentissimum inter dona creata.

S. August. 5. de Trinit. cap. 18. Nullum est isto Dei dono excellentius.

§. 3.

Gers. serm. de Circumcis. Gratia Domina, & Regina naturæ.

Cap. 4. §. 2.

S. Aug. ser. 15. de verbis Apost. Si hominē te fecit Deus, & te facis, te ipsum iustum, melius aliquid facis, quam fecit Deus.

Christ. 4. Hom. 4. Præstantius animæ mederi peccatis mortuæ, quam iterum revocare ad vitam

Indice de autoridades latinis.

vita corpora mortua.

Ric. vñct. in Beniam. minori c. 44.

Nescio si potest homo aliquid à Deo in hac maius accipere, ignoro an possit hac gratia, in terim maiorem aliquam Deus homini conferre, quam ut eius ministerio perversi homines in melius mutetur, ut de filiis Diaboli, filij Dei efficiatur. An forte cuidam magis videbitur esse mortuos suscitare? Ergo ne maius erit suscitare carnē ite- rū moriturā animā in æternū vivitram? Ergo ne maius erit carnē revocare ad gaudi mūdi, quam animæ restituere gaudi cœli? Ergo ne maius erit restituere carni bona transeuntia iterum peritura, quam animæ redere bona æternum in æternum mansura? O qualis dos, quanta dignitas, talem gratiam à Deo accipere, non debit Deo sponsa à spōlo suo dotem alia accipere, non decuit coelestem sposam sponsæ suæ dotem alia donare, quam ut per adoptionis gratiam possit multis Deo filios gignere, & de filiis itæ, filiisque gehennæ Regni coelestis hæredes adscribere.

Pau. post. Minus est ergo quę, piā in carne suscitari, nisi forte per vivificationē carnis ad vitā redacatur mentis, ut ad hoc agatur per exterius miraculū, quatenus conversus inteiūs vivificatus.

S. Aug. serm. 44. de Verbis Dom. Maracula Dñi nostri, & Salvatoris Christi Iesu, omnes quidem audientes, & credentes mouēt, sed alios, atque alios aliter & aliter. Quidam enim corporalia eius miracula stupentes, maiora intueri nō norūt. Quidā vero eo, quę gesta audiūt in corporibus, nunc āplius in animis mirātur. Dicit ipse Dominus. Sicut enim pater suscitat mortuos, & vivificat, sic & filius quos vult, vivificat. Nō autem que alios filius, alios, pater, sed eo sđē pater, & filius, quia omnia pater per filium. Nemo ergo dubitet, qui Christianus est, etiā nūc mortuos suscitari. Sed omnis homo habet oculos, quibus videre potest mortuos resurregere. Ita resurrexit filius huius vi- duæ, qui modo ex Evangelio

Indice de autoridades latinas.

recitatus est; unde autem videant homines resurgere mortuos in corde, non omnes habent, nisi qui iam resurrexerunt in corde. Amplius est resuscitare semper vivutum, quam resuscitare iterum moritum.

§. 3.

S. Enlog. l. 1. de Martyrib. Miracula dum aut propter fidem credentium, aut propter futuram cedulitatem adstantiam Dei providentia operatur, non tamen nos in eorum admiracione debemus stupere, quam provida compensatione intueri, si eorumdem effectores signorum expulsis vitijs naorum honestate præcellant, si scelulo mortui Deo vivant, si propter illam veram charitatem, quæ cuncta charismata dona exuperat, omnes affectiones mundi pro nihilo pefant: si acceptam virtutem non ad suam gloriam, sed ad beneficium referunt collatoris; si attentis auribus cordis veri Magistri admonitione percepta, non quia Daemonia eis subjevantur, tripidat, sed quia nomina sua scripta sunt in coelis exultat, ut idecirco hæc dinumeratio virtutum in illis prodigiorum authoribus, potius quam ipse signorum effectus est admirandas.

S. Greg. hom. 29. in Reg. qua est de Ascens. Domini. Quæ nimurum miracula tanto maiora sunt, quamto spiritualia: tanto maiora sunt, quanto per hæc non corpora, sed animæ suscitantur. Hæc itaque signa, fratres charissimi,

auctore Deo, si vultis vos facitis. Ex illis enim exterioribus signis obtineri vita ab hæc operantibus non velet. Nam corporalia illa miracula ostendunt aliquando sanctitatem, non auctem faciunt. Hæc vero spiritualia, quæ aguntur in meute virtutem vita non ostendunt, sed faciunt. Illa habere, & mali possunt: istis autem perfrui nisi boni non possunt.

Cap. 5. §. 1.

S. Th. 1. 2. q. 113. art. 9. Potest dici opus magorum propter magnitudinem eius quod sit, & secundum hoc maius opus est iustificatio impiorum, quæ terminatur ad bonum æternum divinitatis participationis, quam creato caeli, & terræ, quæ terminatur ad bonum naturæ mutabilis. Et ideo Augustinus cum dixisset, quod maius est, quod ex impius fiat iustus quam creare caelum, & terram. Subiungit: Caelum enim, & terra transibit; prædestinatrum salus, & iustificatio permanebit.

Phil. Gammach. in 1. 2. q. 113. c. 8. Omnes intelligent quanta sit gravitas, quanta peccatis, & pernities peccati mortalium. Melius enim esset tota mundi machinam in nihilum redigi, quam peccatum aliquid admittere, per quod scilicet gratia divina destruatur.

§. 2.

S. Th. supra. Donum gratiae impiorum iustificantis est maius, quam donum gloriae beatificantis iusti; quia plus excedit

do:

Indice de autoridades latinas.

donum gratiae dignitatem impiorum, qui erat dignus poena, quam donum gloriae dignitate iusti, qui ex hoc ipso quod iustificatus, est dignus gloria. Et ideo Augustinus dicit: Iudicet, qui potest, utrum maius sit iustus Angelos creare, quam impios iustificare. Certè si æqualis est utrumque potest hoc maioris est misericordia.

§. 4.

S. Th. 1. 2. q. 113. art. 1. In operibus miraculosis invenitur aliquid preter solitum consuetum ordinem causandi effectus, sicut cum aliquis infirmus sanitatem perfectam assequitur, subito præter solitum cursu sanitionis, quæ fit à natura, vel arte, & quantum ad hoc iustificatio impiorum, quam loquuntur est miraculum, quandoque non. Est enim iste consuetus, & communis cursus iustificationis, ut Deo moveat interius animam, homo convertatur ad Deum. Primo quidem conversione imperfecta, ut postmodum ad perfectam debet, quia charitas inchoata meretur augeri, ut aucta meritetur perfici, sicut August. dicit quodammodo, vero tanquam vehementer Deus animam moveat, ut statim quandam perfectionem iustitiae assequatur, sicut fuit in conversione S. Pauli, adhibita etiam exterioris miraculosa prostratione. Et ideo conversio S. Pauli tamquam miraculosa in Ecclesia commemoratur celebriter.

Cap. 6. §. 1.

Seneca l. de vita Beata c. 25. Nō

suspiciā me ob ista, quæ etiā si apud me, extra me tamē sunt.

S. Cyr. in Ioan. cap. 14. Qui fide Christi adoptionem filiorum vocati sunt, humilitatem naturæ suæ deposuerūt & honorātis Christi gratia, quasi splendida induit in purpura ad supernaturalem dignitatem ascendunt.

Diony. Carith. in 2. disp. 27. q. 2. ad sententiam Durandi. Preciositas meritorum actiones, est ex parte gratiae gratum facientis, quæ est supernaturalis similitudo divinitatis essentiae; ex parte rationalis creaturæ, quæ per gratiam in supernaturali esse consumuntur.

§. 2.

Seneca l. 1. natur. quest. in initio. Tunc consumatum habet, pleniusque bonum sortis humanæ, cum calcato omni malo petit altum, & in interiorum naturæ similem venit. Tunc iurat inter sidera ipsa vagantem, divitium pavimenta ridere, & totam cum aurō suo tetrā, non illud tantum dico quod egessit, & signum moneta dedit. Sed & illud in occulto servat posterorum avaritiae. Nec potest ante contemnere porticus, & lacunaria eborum fulgentia, & tonsiles sylvas, & deribata in doros flumina, quam totum circumeat mundum, & terrarum orbem supernè despiciens angustum, & magna ex parte operum mari, etiam quæ extat, latè squalidū, & austum, aut rigorem sibi ipse ait. Hoc est aliud punctum, quod inter tot gentes ferro, & ig-

ne.

Indice de autoridades latinas.

ne dividitur. O, quam ridiculi sunt mortalium termini! Vltra Istrum Dacus nō exeat: Strymo Thracas includat; Parthis oblitus Euphrates: Danubius Satmata, ac Romana distininet: Rhenus Germania modū faciat: Pyrenæus medium inter Gallias, & Hispanias iugū extitit: Inter Ägyptū & Äthiopias arenatum inculta veltizas iaceat. Si quis formicis det intellectum hominis, non ne & illæ unā arcā in multis Provinciis divident? Cum te in illa vere magna sustuleris, quoties videbis exercitus subiectis ire vexillis, & quasi magnū aliquid agatur. Equitē modo ulteriora exploratē modo à lateribus affusum licebit dicere?

It nigrum campis agmen.

Formicarum iste discursus est, in angusto laborantium. Quid illis, & nobis interest nisi exigui mensura corpusculi? Punctū est istud, in quo navigatis, in quo bellaris, in quo Regna disponitis: minutas & iam cum illis utriusq; Oceanus occurrit. Surfus ingentia spatia sunt, id quotum possessionem animus admittitor.

Lacianus in Icaromenippo. In vario ipso, ac multiformi theatro, vide licet ridicula erant, quæ gerebantur omnia præcipue vero mihi rīsum movebāti, qui de agrorum finibus contendebant, quamquam sibi placent hoc nomine, qui Sicyenium agrum colerent, aut qui

Marathonē eam partem habent, quæ est iuxta Oenonē, aut qui in Acarnania iugerum mille possiderent: cum universæ Gætia, quemadmodum id temporis mihi, è sublimi despiciendi videbatur, quatuor digitoru spatiū habere videretur. Attica nisi fallor proportione minima pars erat. Itaque perspexi quid esset reliquum, quod divitibus istis animos tollereret. Etenim is, qui inter hos, quam plurimum agri possidebat, vix unam ex Epicureis atomis collere mihi videbatur. Cæterum ubi ad Peloponesum flexisse oculos, deinde terram Cynosuræ subiectā aspexisse. Veniebat in mentem, pro quātū la Regione, quæ nihilo esset latior lente Ägyptia, tam ingens Argivorum & Lacedemoniorum multitudo cecidisset uno die. Porro si quē cōspexisse aurō superbientem, quod annulos haberet octo, phialas quatuor magno pere ridebant, & hūc. Nā Pangæū universū una cū ipsis metallis vix erat magnitu dñe mira.

Despues añade. Evidem arbitror te sèpè numero formicarū conditionem vidisse aliquas in orbem obambulantes nonnullas exeuntes, rursus has in civitatem redeuntes, atque hæc quidem finem exportat, hæc aliunde raptam fabæ tunicam, aut dimidiatum frumenti granum currens apportat. Contentaneum est autem pro ratione

vi;

Indice de autoridades latinas.

vitæ formicarū esse apud illas, & ædium fabros, & concionatores, & Magistratus, & Musicos, & Philosophos. Sed urbes sanè cum ipsis viris formicarū nidis maximè videntur asimilis.

§. 3.

S.Gregor.Nazian.orat.40. Quæ madmodum creavit nos Dominus ita creatos instauravit, ut quidem figmento diviniori, primumque figmentum suprante.

Cap. 7. §. 1.

S.Maximus Centuria 1.cap.79. Solius divinæ gratiæ proprium hoc esse solet ex proportione divinitatem creaturis clargiri. Quæ quidem gratia supernaturali lumine naturam illustrat, & per excellentiam gloriæ supra proprios terminos illam constituit.

§. 2.

S.Thom.1.2.q.100.art.2.ad 2. Id enim quod substantialiter in Deo, accidentaliter sit in anima participante divinam bonitatem.

S.Athanas.ad Serap. Vnguentum fragrantiam, & halitum inunctoris habet, quo cum inuncti fuerint, & participes redditi dicunt de se: Christo bonus odor sumus. Sigillum porrò formam sigillantis habet, eiusque participes efficiuntur, qui signantur secundum eam speciem conformati, dicente Apostolo: Filiohi mei quos iterū parturio, donec formetur

Christus in vobis. Ita porrò cōsignati meritò consortes efficiuntur divinæ naturæ.

S.Thom.1.2.q.112.art.1. Sic enim cecesserit, quod solus Deus deificet communicando confortium divine naturæ per quandam similitudinis participationem, sicut impossibile est, quod aliquid igneat nisi solus ignis.

§. 3.

S.Chrystost.bomil.1.in Epist. ad Ephes. Tanta igitur munificencia conditionis digni habitu, tanto coherestati honore, tanta denique benignitati affectu; ne quæso dedecore ullo aspergamus eum, qui tantis nos beneficijs cumulavit, & in tantam hanc gratiam gratuito nobis indultam, sinamus in casum defluere, Angelicam vitam re ipsa demostremus, Angelicam virtutem opere ipso, & conversione exeramus. Et enim obsecro, oroque supplex, ut ne ad iudicium, ne vè indamnationis nostræ cumulum contingat nobis hæc prærogata fuisse; magis verò ut cedant in illorum fruitionem honorum, quæ benignitate Domini omnes nos aliquando assequi promereantur.

Plato.lib.1.de legib. Homo miraculum est animalium divinorum.

Plato in Theat. Hominen non esse mensuram rerum omniū contra Protagoram.

Platinus ann.3.lib.2.cap.9.
Mm Ho

Indice de autoridades latinas.

Homo tan pulchritum est opificium quam pulchrum esse potest.

Mercer. Trimeg. in Pimand. c. 10.

Homo animal est divinum, nec est cum terrenis brutis, sed cum Diis: cælestibus comparandus. Iam homo verus, vel calicolis præstantior est, vel salem parta potitur. Ideo dicere possumus hominem terrenum esse Deum immortalem, Deum vero cælestem immortalem hominem.

Merc. Trimeg. in Asclepiade 3. Homo est magnum miraculum, animal, adorandum, & honorandum in naturam Dei transit quasi ipse sit Deus.

Cap. 8. §. 2.

Bernard. lib. 5. de Considerat. Deus est, quod est, id est, est suum ipsius, & omnium aliarum rerum esse. Ipse sibi, & omnibus est, ac per hoc quodammodo solus est.

S. Hieronymus ad illum Abdæ, & erunt quasi non sint, dice: Qui enim perit, & qui est, & qui dicit ad Moysen, qui est, misere ad vos secundam regulam scripturarum non esse dicitur.

S. Thom. 1.2. q. 100. art. 2. ad 3. Gratia dicitur creari, ex hoc quod homines secundum ipsam creantur, id est, in novo esse constituantur ex nihilo.

§. 3.

Arnulfus Lexoniensis serm. ad Patres Congilij Turonensis. Pro eo

dem est ei miserum esse, quam non esse; imò detersius est miserum esse, quam non esse.

Cap. 10. §. 2.

S. Ambrosius in Psalm. 1. Beatus inquit vir, quid plus potuit homini donari, quam quo nihil amplius potuit Dei Apostolica auctoritate deferri. Beatus enim est solas potens, ut Rex Regum, ut Dominus Dominae. Beatitudinis tamen non superreditur potestatem. Donavit enim appellationis eius commune consortium, quæ digna æstimata est honore divino.

Tertullianus lib. 11. de Pœnit. c.

11. Sed enim illos, qui ambitu obœdunt capessendi magistratus, neque pudet, neque piget incômodis animæ, & corporis, nec incommodis tatum, verum, & contumelij omnibus enti in causa votorum suorum. Quas non ignobilates vestium affectant? Quæ non attia nocturnis, & crudis salutationibus occupant? ad omnem occursum maioris cuiusque personæ decrescetes, nullis convivijs celebres, nullis comedationibus congreges, sed exules à libertatis, & lætitiae fœlicitate, idque totum propter unius anni volaticum gaudium. Nos quod securum, virgarumq; petitio sustinet in periculo æternitatis tolerare dubitamus? Et castigationem victus, atque cultus offendendo Domino præstare cessabimus,

Indice de autoridades latinas.

mus, quæ Gentiles nemine omnino leso, sibi irrogant?

S. August. in Psal. 69. Quantū cuaque hic vixerimus, quantumcumque hic profecerimus nemo dicat. Sufficit mihi justus sum, qui dixerit, remansit in via, non noverit pervenire; ubi dixit, sufficit, ibi hæsit.

Aug. supra. Ille currit, tu hæsiisti. Ille dici, nondum se perfecisti, & tu iam de perfectione gloriaris. Confundantur qui tibi dicunt: Euge, euge. Confundaris inter illos, & tu quia tibi dicas: Euge, euge.

Aug. supra. Memento uxoris Loth, & ipsa in via iam libera de Sodemis retro respexit. Vbi respexit, ibi remansit, facta est statua salis, ut condiret te: exemplo enim tibi data est, ut tu cor habeas non remaneas fatuus in via. Attende remanentem, & transi. Attendi respiciētem retro, & tu in anteriora extendens esto, sicut Paulus.

Origenes in cap. 6. ad Rom. Pudore hisce verbis auditoribus incutit Apostolus, ut hoc saltē obsequijs impendant iustitiae, quod prius impenderunt iniurianti.

S. Isidorus Pelusiota lib. Ep. 167. Ceteræ quidem per omnes virtutis affectiones, & vigorem, & senium habent, & faciet atque agnoscunt, atque ad finem omnium celeritate contendunt: at horrendus pecuniarum amor, cù nobis à natura minimè iustus sit, verum externe aliunde sele

insinuarit, senium nescit, faciem contumelia afficit, lætiatiam ignorat, finem capere minimè sustinet. Imò vero in dies vigeus fortior se ipso, & valenter, atque acrior esse contendit. Neq; enim adversus dumtaxat affectus certamen habet, sed etiam adversus ipsum, ut qui se ipsum vincere summo studio admittatur. Etenim citius ea, quæ percipi non possunt quispiam percepit, quam ille facietatem capiat, siquidem incrementum haud scio quo pacto decrementum, atq; sanctam esse existimans, ignem vehementius accedit.

S. Cesarius hom. 20. Quomodo in vita tua totos oculos superfluos amputas, & duos, aut tres, qui sunt legitimi derelinquis. Sic & anima tua omnia desideria, quæ res alienas respiçiunt, & pessimè concupiscunt Spiritus Sancti gladio, & crucis falce debes incidere, ut hoc tantum unde iustitia, vel misericordia cernitur reservare.

Cap. 14. §. 1.

S. Aug. 1.2. de visit. infirmo. c. 6. Quod tu es, fieri dignatus est Deus, fili mei, non factus est Angelus, & si sit magni consilij Angelus; te exaltavit super Angelos; tu enim iudicabis Angelos. Nolle habere locum Angeli, si possem habere locum debitum homini.

Iobius Monach. lib. 3. de Verbo incarnato c. 15. apud Photium in Biblioth. Sexcentis argenteis sapiens

Mmz

tisi-

Indice de autoridades latinas.

tissima Dei erga nos providentia perspicitur, ut eorum qui nos Angelos potius quam homines conditos volunt.

Galfrid in Genes. 2. apud Titel. Ex quo assūpsit hominē Deus dignū prorsus, ut aliquatenus etiā Deū sapiat homo, & ōnis eius operatio sermo cogitatio divini aliquid timoris habeat, & amoris.

S. Chrysost. hom. 3. in Epist. ad Ephes. Veneremur itaq; caput hoeno-
rum. Cogitemus sedulo, cuius sumus, & quam suspiciendi capitis corpus: cuius nimirū im-
perio creatura omnis subiecta est. Angelis sanè quantū attinet ad praescriptam demonstratio-
nē par est; ut nos ipsoſ exibeamus meliores, immo praestatores quadā tenus Archangelis ipſis, ut qui p̄q; his omnibus prima-
tū obtinuerimus honoris tanti. Neq; enim Angelos apprehēdit Deus, quemadmodum ad He-
braeos scribē Paulus ait, sed se-
mē Abrahæ. Nō Principatū, non Potestatē, nō Dominationē, nō deniq; ullā aliā virtutem, sed no-
strā assumpſit, reparavitq; na-
turā, atq; sublime ſolio cōſide-
re fecit. Quid dico confidere fe-
cit. Trabeā illam carnis fuæ, nō utcūque adornavit, ſed pedibus ipſius ſubſtravit universa.

Idē Chrysost. eodem in loco. Reve-
reamur obſecro germanā hāc,
atque cognatā affinitatē noſtre
carnis cū Christo capite cōtra-
cta. Tineamus interim, ne quē noſtrum contingat à Christi

corpoſe p̄cēdi, ne ullus exci-
dat, neve aliquis tanto capite
apparet indignus. Si quis ex
nobis diademate caput ſibi in-
duerit, corona item aurea, quid
non impetemus, vi digni vide-
ri poſsimus gemmis illis inani-
mati? Nunc autem non noſtro
capiti imponitur diadematiō
caput noſtrum Christus factus
est, quod p̄cellentius eſt mu-
lto, non ullam rāmen inimicu-
ti capitis rationem. Et Angeli
quidē oīni honore iſpsum pro-
sequuntur, Archangeli, omnes
denique coeleſtes illā potentia;
nos autem qui ipſius capitis fu-
mus corpus, ne hac gratia, ne-
que ob illud eundē reverebi-
mur? Quę demū nobis relinqui-
tur ſpes ſalutis obtinendā? Ad
mentē ad voca Regali illud ſo-
liū. Recole p̄cellentē gratiā
honoris tibi exhibiti. Nam eiſu-
modi cogitatio, ſiquidem vo-
luerimus magis eos exterrere
poterit, quam gehenna oculus
poſita, etiā ſi nulla gehenna eſ-
ſet, quuni nos tāto honore dig-
natus ſitſi indigni tot donis in-
veniemur, atque flagitiosi, quo
non ſupplicio plecti mereator
tāta ingratitudē? Quā non vin-
dicē poenam debeat ſuſlinere?
Tecū reputa, cui proximē affi-
det iam caput illud tuum; idq;
ſolū ad quid ius operis p̄j abū-
dē extimulare te poterit. Caput
inquā tuū ad Patris dextrā adſ-
tat proximē ſupra omnē Princi-
patū, & Potestatē, & Virtutē, &
huius capitis corpus à Dæmoni-
bus

Indice de autoridades latinas.

bus ſic miſerē proculcatur? Ne
hoc quāſo fiat. Nō ſit in poste-
rū tale Christi corpus. Qui in-
ter Dei ſervos probati ſunt, ca-
put iſtud tuū multo cū tremo-
re ſunt venerari: & corpus ad
versatijs capitis tui ultrō ſub-
ſterni? Quātū te manet meri-
to tuo ſuppliciū? Si quis Regijs
pedibus canes admoveat, &
pedicas, an non hic extremæ
poenæ teus ceneſbitur? Tu cor-
pus in ſolidum exponis beluis
illis immanibus devorādū, nec
horrefeſis in manitatē flagitijs.

S. Chrysostom. ſupra. Si corpus
Christi eſt in cruce iīle enim
te it, ſer purulentas, ac ſaniosas
excretiones, ſer aapas, ſer de-
niq; clavos. Tale erat ilud Dñi
tui corpus, illud inquā corpus,
quod nullum agimilis peccatum
neque dolus invētus eſt in ore.
Manus ipſius nihil nō fecerūt,
quod ad ſublevandam liberali-
ter alienam inopiam pertineret.
Nihil os illud promiebat ali-
quādo indecoū. Demonū ha-
bes, audivit, nihil int̄ īmmiti-
ſimus repondebat. De corpore
nobis ſerm̄ eſt, ut eo quod ab
illo nihil diſcidet. Quo iſtius cor-
poris efficiuntur particeps, quod
eius gaſtamus ſanguinē? Reco-
lite quia iſtius corpus eſt, &
ſanguis, qui ſupra cælos reſidet,
qui ab Angelis ſuppliciter ado-
ratur, illius inquā, qui p̄oximē
consiſtit immortali Dei poten-
tiae. Huius de ibamus ſanguinē.
H̄i mihi! quod nobis vitē p̄-
ſtruuntur ad parandam ſalu-

tem p̄ducēs, atque oportua-
næ. Nos ſuū ipſius corpus eſſe
cit, propriū corpus, nobis ſumē-
dum tradidit, & ecce nihil nos
horū deterret ab improbitate,
nihil nos à vitijs à vocat. O te-
bras eſt abyſſū nimiā! O huma-
næ mētis stupore. Quę ſoſlum
ſunt inquit, ſapite, ubi Christus
eſt in dextera Dei ſedēs. Et poſt
inſignia divine erga nos benig-
nitatis, tā anx̄e nescio, qui pe-
cunias, aut aliud quid ius tem-
poratiū curant, tam miſerē to-
ti consumuntur affectibus ſuis.
Numquid nō ipſi perſpicit, ut
in corpore noſtri quęcumque
ſuperfluit pars, aut nulli uſui
ſubſervit: reſecari ſolet, & cir-
cūcidit? Nā quod de corpore ſue-
rit, nihil inde reſilit luci: quādo
iam ea pars mutila fuerit, cum
emoitua, aut abſumpta putri-
lagine, quādo etiā reliquā cor-
poris vitiat, & corrumpit. Ne
igitur nimirū hinc confidentiæ
ſumamus, quo iſemel ipſi ſui-
mus de corpore ſi enim corpus
hoc naturale cū ſit, ſecatur ta-
men que electione liberæ vo-
lūtaris ſiunt, ſi nō in arrepto ſe-
mel proposito perſtiterint quid
non grave, & acerbū patien-
tut? Quād nihil alimenti acce-
perit corpus, quād meatus op-
pilati tunc emoritur. Tū peri-
clitatur in mortem, quād ob-
ſepiuntur ſiſtuæ. Ad eundem
modum nobiscum agitur.
Quād enim autes obtura veri-
tus perit cara noſtra. Quād
nullius iam alimonię ſpiſtuæ

Indice de autoridades latinas.

lis participes efficiemur : tunc nequitiae quædam, veluti vitia-
ti humores, corruptunt nos,
& opprimunt.

S. Leo serm. 1. de Nativ. Cū esse-
mus mortui peccatis convivis-
cavit nos in Christo, ut essemus
in ipso nova creatura, novum
figmentum. Deponamus ergo
veterem hominē cum aetibus
suis, & adepti participationē ge-
nerationis, carnis renuntiemus
operibus. Agnosce o Christiane
dignitatē tuā, & divinā cōfors
factus naturā, noli in veterem
vilitatem degeneri cōversatio-
ne redire. Memēto cuius capi-
tis, & eius corporis sis mem-
brū. Reminiscere quod erutus
de potestate tenebratum trans-
latus es in Dei lumē ut Regnū.

S. Greg. Nazian. orat. in sanctum
Baptif. Si per cupiditatē, ut a va-
ritiā (Dæmon) oppugnet ut tē-
poris momento, atque aspectu
Regna òni velut ad supertinē-
tia ostendens atque adorationē
à te exigens, ut pauperem asper-
nare dic lustrali signo fretus,
ipse quoq; Dei imago sum, nō
dum à superna gloria, ut tu
propter superbiam deturbatus
sum, Christū indui, in Christum
transmutatus sum, tu me ipse
adora.

S. Greg. Nissenus orat. 40. Mar-
tyrib. Vnde eis solus metus erat,
ne à Cristo se iungerentur, unū
bonum esse cum Christo solo;
cætera verò omnia risus, &
umbra, nugaeque & somniorū
yisus similia.

Cap. 15. §. 2.

S. Aug. Epif. 38. Optimus Ma-
gister, atque divinus, & mater-
nū nomē, quod ei quasi priva-
tū, & propriū nunciaverat; quia
terrenum erat in cōparatione
celestis propinquitatis abiecit.
Et eamēta cælestē propinqu-
itatē in discipulis suis comme-
morans, quo sibi rursus cōsol-
tio generis cum cæteris sanctis
Virgo sancta cohæceret, ostēdit.
Aug. lib. de S. Virginit. c. 3. Bea-
tior ergo Maria percipiendo si-
dem Christi, quam concipiendō
carnem Christi.

Ibidem Aug. Materna propin-
quitas nihil Mariæ profūsset,
nisi fœlicius Christum corde,
quam catne gestasset.

§. 3.

Epibanius in serm. de Virginis
laud. O uterum impollutū ha-
bentē circulum cælorum, qui
Ueū incōprehensum; in te ve-
ro cōprehēsum portasti! O ute-
rum cælo ampliē, qui Deum
in te nō coarctasti! O uterū, qui
cælum es septem circulis con-
stans, & capacior illis existis! O
uterum septem cælis sublimiorē
atque latiore! O uterum,
qui es octayum cælum septem
firmamentis celsiorem. O ute-
rum habentem inextinguibile
lumen septies lucentis gratiæ!

Cap. 16. §. 1.
Eusebius hom. 6. in Paschate.
Magnum quidem mihi est de
Deo,

Indice de autoridades latinas.

Deo, quod esse me sentio opus
suum, sed multo plus est, quod
transiisse ipsum video in pre-
tium meum, quando quidem
tam copioso munere ipsa re-
dēptio agitur, ut homo Deum
valere videatur.

Idem Eusebius hom. 2. de Symb.
Intrutinā ergo crucis non au-
rū, vel argētum, nō corpus ali-
quod Angelicum, sed semetip-
sum passus est auctor salutis ap-
pendi, ut homini, qui ab statu
degeneraverat naturā suā dig-
nitatem, vel ipsa ostenderet
pretij magnitudo.

§. 3.

S. Chrys. bomil. 1. Epif. ad Ephes.
Non enim quia filii tradidit
tam admirabile videri debet;
quam ipsum sui delictum in
hoc tradidit, ut nostri causa
immolaretur. Multa sanè hic
exuperantia divine charitatis.
Quē enim unicē dilexerat Pa-
ter, pro his cōciliandis tradidit,
quos meritō oderat. Perspicē
nūc, quāto nos dignetur hono-
re. Etenim si cum ipsum odisse-
mus, eique essemus infensi, tra-
didit nihilominus sic sibi dile-
ctum, quid nō deinceps efficiet
cum huic per gratiam recon-
ciliemur?

Lib. 2. Cap. 1. §. 1.

Ant. Leo serm. 2. de Pentecoste.
S fiat ergo per corda omnīū
dispensatio munérum divino-
rum, ut servitutem oris nostri
docti, in doctique non spernant.
Illi ut proben̄ se amare quid

norunt; isti ut ostendant se de-
siderare quod nesciunt.

S. Thom. I. p. q. 43. art. 3. In ipso
dono gratiæ gratū faciētis Spi-
ritus Sanctus habetur, & inhabi-
tat hominē. Vnde ipsem Spiritu
Sanctus datur, & mittitur.

Idem ibidem ad 1. Per donum
gratiæ gratum faciētis perfici-
tur creatura rationalis, ad hoc
quod libere nō solū ipso do-
no creato utatur, sed ut ipsa
divina persona fruatur.

Et ad 2. Gratia gratum fa-
ciens disponit animam ad ha-
bendam divinam personam.

S. Bonav. in I. dist. 14. art. 2. q. 1.
Perfecta posessio est in qua
Deus habetur, & eius gratia.

Ibidem. Non est datum opti-
mum, & donum perfectum, nisi
detur donum increatum, quod
est Spiritus Sanctus, & donum
creatū, quod est gratia. Con-
cedēdum ergo utrumque dari.

Alex. de Ales. I. p. q. 73. memb.
4. art. 1. In missione Spiritus Sa-
cra non solū datur Spiritus Sa-
cra, nec solū dona eius, sed
etiam utrumque unde datur
Spiritus Sanctus in se, ut in do-
nis suis.

S. Arg. lib. 15. de Trinit. cap. 26.
Eundē Spiritum Sanctus datum,
cum insufflasset Iesus, de quo
mox ait: ite baptizate omnes
gentes in nomine Patris, & Fi-
lii, & Spiritus Sancti ambigere
non debentis. Ipse est ergo; qui
etia de cælo datus est, die Pen-
tecostes. Quomodo ergo Deus
nō est, qui dat Spiritum Sanctū?

Manq. imq.